

повідальності, тобто певних якостей особи. Ділові якості особи удосконалюються завдяки тому, що в тренінгу створюються умови для коректування і вдосконалення різноманітних професійних знань і вмінь. Тренінг підсилює контекст навчання в таких сферах: знань і способів їх використання; вмінь, що роблять процес взаємодії з другими людьми ефективнішим; цінностей і поглядів. Навчання в тренінгу носить творчий характер, тому що людині не задають певний стереотип, а пропонують самому знайти якнайкращий спосіб вирішення проблеми, який відповідає його уявленням, інтересам, потребам. Використання тренінгів дозволяє нарощувати позитивний досвід вирішення тих або інших ситуацій. Коли на рівні підсвідомості набирається достатня кількість таких ситуацій, навик переходить у розряд автоматичних, і приносить позитивні якісні результати.

Таким чином, використання у викладанні економічних дисциплін тренінгових технологій сприяє підвищенню якості освіти студентів.

*Столяров Г. С., доцент,
кафедра статистики*

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ТА ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА»

Одним з головних завдань активізації навчального процесу є залучення студентів до творчого пошуку методів ефективного вирішення завдань, максимально наближених до реальних ситуацій.

Характерною ознакою сучасності є формування економіки та суспільства нового типу, в якому інформація, знання стають одним з головних факторів виробництва та соціального прогресу. В таких умовах надзвичайно зростає роль спеціалістів, для яких інформація одночасно є предметом і результатом праці, таких, які використовують сучасні інформаційно-комунікаційні технології для надання користувачу інформаційної послуги. Чи не найголовніше місце серед таких спеціалістів займають статистики.

З огляду на це, на нашу думку, ефективною є організація самостійної роботи студентів IV курсу у формі пошуково-аналі-

тичної роботи (тренінгу). Розглянемо основні принципи його проведення. Тренінг проводиться в кінці семестру, коли студенти вже ознайомилися з основними темами курсу і уявляють собі ієрархічну структуру основних завдань соціально-демографічної статистики. При цьому їм пропонується самостійно утворити робочі групи з 3—5 осіб, обрати керівника і вибрати тему дослідження, яка є актуальною і для них цікавою.

При обговорюванні тем зі студентами дуже важливо звернути їх увагу на нові та значущі процеси, що відбуваються в державі та світі, вміти зацікавити їх, переконати, що вивчення саме цих питань буде корисним при підготовці магістерських робіт та подальшій професійній діяльності. Так, у 2007—2008 рр. студентами у рамках тренінгу були виконані аналітичні розробки в напрямках:

- Аналіз діяльності засобів масової інформації;
- Аналіз матеріального добробуту населення України;
- Аналіз здоров'я населення та діяльності мережі охорони здоров'я;
- Соціальне опитування студентів ФІСІТ на тему «Ваша думка щодо умов та перспектив навчання на факультеті» та ін.

В окремих випадках студент, якщо має бажання, може виконувати обрану ним тему самостійно, що дає можливість максимально проявити творчі здібності. Узгодження тематики та змісту робіт з викладачем проводиться не пізніше середини семестру, термін виконання 1—1,5 місяці. День тренінгу визначається заздалегідь.

Під час роботи студентам рекомендовано використовувати комп'ютерні технології на всіх етапах дослідження: пошук інформації, оброблення, підготовка та оформлення звіту. Таким чином, студенти отримують можливість засвоїти комплекс сучасних технологій виробництва інформаційного продукту.

Слід звернути увагу на специфіку пошуку та особливості інформації, розміщеної в Інтернет. Досвід викладання статистики показав більш позитивні результати, якщо вихідний масив формується на основі інформації офіційних чи спеціалізованих сайтів, наукових видань, анкетних опитувань. Акцент робиться на критичному ставленні до джерел та оцінці якості інформації. Так, при обробці анкетного опитуванні було використано широкий спектр засобів пакету програм STATISTICA 6.0 для обробки аномальних та пропущених значень, аналізу рядів розподілу, перевірки статистичних гіпотез, аналізу взаємозв'язків.

На кафедрі статистики проводиться підготовка до використання в навчальному процесі маркетингових досліджень у режимі on-line та соціологічних опитувань засобами Інтернет.

Така організація самостійної роботи сприяє формуванню у студентів навичок творчої роботи в галузі досліджень та інновацій, дає змогу розуміти сутність процесів інформації суспільства, прогнозувати їх наслідки, побачити в них своє місце.

*Супрунюк Г. М., асистент,
кафедра інформатики*

ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА НАБУТТЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТАМИ

Прискорений розвиток та глобальна інтеграція виробництва, інформатизація суспільства вимагає відповідних змін в освіті. Враховуючи, вимоги до рівня та якості освіти, в зв'язку зі змінами в суспільстві та економічному житті, напрямок розвитку освітнього процесу повинен бути інноваційним. Інноваційність освітніх технологій має на увазі необхідність набору конкретних компетенцій, а також необхідний рівень цих компетенцій. Компетенції — це необхідні здібності або відповідність сучасним потребам. Володіння здібностями необхідно для виконання певних функцій або досягнення цілей: для управління колективом, реалізації технології, виконання проекту і тому подібне.

Використання тренінгових технологій при викладанні «Інформатики та комп'ютерної техніки» має свої особливості, пов'язані з прикладним характером цієї дисципліни. Це відкриває широкий простір для індивідуальної пізнавальної діяльності студентів на шляху оволодіння та формування навичок майбутньої спеціальності, здатності майбутніх фахівців до оперативної діяльності в реальних умовах, тобто, до прояву компетенції. Для професійної діяльності сучасного спеціаліста важлива не лише наявність у нього знань, накопичених про запас, запасу якогось внутрішнього багажу всього засвоєного матеріалу, але і прояв, і можливість використати акумульовані знання на практиці.

Так, наприклад, при вивченні теми «Маркетинговий аналіз» студенти виконують тренінг «Технологія проведення аналізу мар-